

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

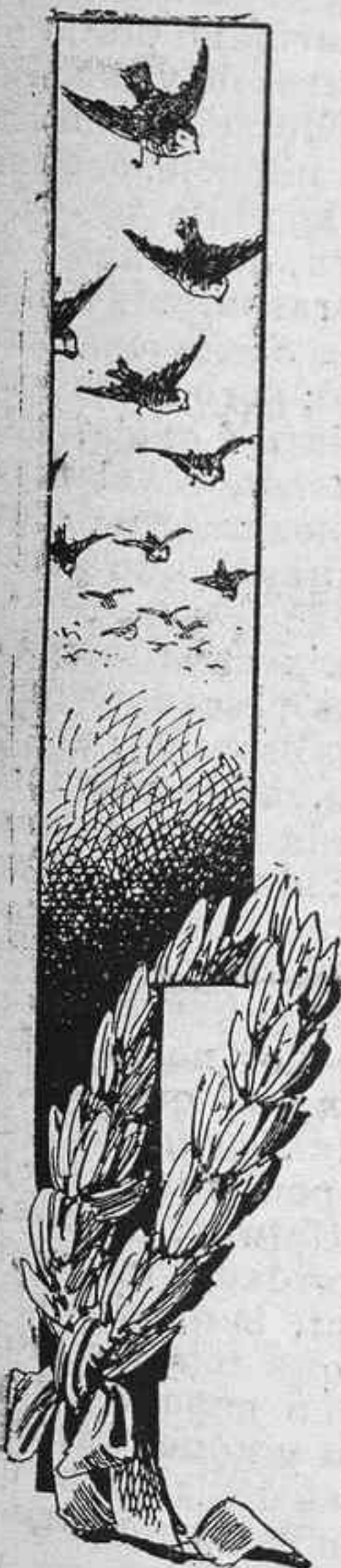
PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LOLA MATA.

Una encisera *diva* catalana
que ab rara habilitat
s' encamina, entre aplausos, á la cima
de la immortalitat.

EXPOSICIO DE BELLAS ARTS.

III.—PINTURA.

Sala quinta.

En la sala quinta y en las restantes que ressenyarém avuy, continúa la exhibició de quadros de autors espanyols, realisada inarmónicament sense separació de escoles, ni de temperaments, ni tant sisquera de provincies. Aixís es que en un mateix local sentim parlar andalús, castellà, valencià, gallego y català, que ja 'ls dich qu' es alló una verdadera algarabia.

Costa moltíssim ferse càrrech de la cosa, quadro per quadro, sobre tot quan cap de las obras exposadas es de aquelles que diuen:—«No 'm miris sino á mí, que jo soch l' única que valch la pena.»

Hi ha que véurelas totes, encare que l' una destorbi á l' altra, y anar triant, per més que en aquesta tria un corri perill de obehir més que á altra cosa á las inspiracions del gust propi. Aixís es que ja no dirém: «Aixó es bó; aixó es dolent.» Més nos estimém dir: «Aixó m' agrada; aixó no m' agrada.»

En la sala quinta en ^{*}*Teixidor* y Busquets hi té algunas *telas*. Ocupa un dels llochs preferents la titulada: *¿Encare no vè?* Representa una nena del camp esperant al seu promés al péu de una creu de terme situada sobre un turó. Lo paissatge dona una idea bastant justa de las perspectives de la terra catalana. En Checa exposa un de sos admirables bodegons pintat ab verdadera fermesa; en Cabrera y Cantó *La muerte de un santo*, en la qual lluheix sas condicions de pintor expert; en Garcia *Las lavanderas del Guadaira*, molt brillants de color y ab unas pedras flonjas que convidan á reposarhi 'l cap com si fossen cuixins; en Ricardo Madrazo *La hora del baño*, una escena veneciana pintada ab opulencia, y *Consuelo florista*, qu' es un bonich tipo; en Borrell un retrato molt fi; en Marqués un altre retrato ben interpretat; en Ferrán un parell de quadrets dels seus, y en Solá, de Ripollet, una escena de miseria y de pobresa molt sentida: la mort de una dona pobra y abandonada sobre las rajolas de una cambra y ab lo seu fillet que s' hi acosta, sense compendre tan horrible desgracia. L' assumpto es conmovedor; en quant á la execució peca de algún tant descuydada.

En un pany de paret s' hi veuen bon número de aquarelas y pastels. La *veremadora*, de 'n Planella Rodríguez, es verdaderament notable. De las moltes que hi té en Leopoldo Roca, sobresurt per lo primor ab qu' está executada, la que dú 'l titol de *Lo Grabador*. Son també dignes de menció los pastels *Estudio*, de 'n Pinós y Comes, y *Perezosa*, de 'n Bardo y Fernández, de Sevilla; com també las aquarelas de 'n José Jiménez Aranda.

Sala sexta.

En aquesta sala se paga un tribut de carinyo als pintors cataláns que foren.

Lo nom de 'n Fortuny, que ompli 'l mon ab la seva fama, está representat ab 21 traballs, entre pinturas al oli, aquarelas y dibuixos. La *batalla de Tetuán* (titulada de *Wad-Ras*, equivocadament en lo catálech), se pot admirar per primera vegada en tota la seva gallardia. A la sala de sessions de la Diputació li falta llum. L' *Oda-*

lisca, 'l *Contino*, una taca genial de color que porta 'l titol de *Lavanderas*, y varias academias y apuntes al llapis, forman aquesta colecció tan digna de ser mirada y admirada.

Nou obras del plorat Francisco Sans, tant ferm en lo dibuix com notable colorista; setze del malaguanyat Simón Gómez, que no envellirá per anys que passin; alguns retratos al pastel de 'n Rodés, verdaderament notables; dos preciosos retratos y dos escenas bíblicas de 'n Pelegrí Clavé, qu' es una de las grans figuras de la pintura catalana; y obras diverses de 'n Ferrán, de 'n Lorenzale, d' Espalter, Planella, Vicens, Cerdá, Escobedo, Pia, Arrán, Tomás Padró, Batlle y Mir y Antón Roca, revelan los esforços y 'l talent dels artistes precursors de l' actual generació. Son venerables y mereixen lo respecte de tots.

Hi ha entre altrás cosas dos quadrets, un d'ells de 'n Lorenzale y un altre de 'n Ferrán, que son dos verdaderas curiositats. Lo primer se titula *La danza*; lo segon *Sucesos de Barcelona* de 1843. Si aquell ab sas damiselas y patjes tots ab boca de pinyó sembla una safata, lo segon té tot l' aspecte de un ex-voto. Y no obstant ¡quina curiositat no es aquest últim quadro, per l' estudi dels trajos y las costums de Barcelona cosa de mitj sigle endarrera! ¡Sembla mentida que haguém caminat tant en l' espay de menos de cinquanta anys! ¡Quin paper farém nosaltres de aquí mitj sigle?

Sala séptima.

Correspón aquesta sala á la torre de Llevant y s' hi troban algunas obras notables. Llimona ha exposat son quadro d' empenyo, titulat *Cristovence*. Un aixalabrat que avants de morir se confessa. Més amunt del sofà de boga ahont está segut llampega 'l retrato de Garibaldi pintat ab ira. Un retrato que sembla un tros de vitxo. Per un finestral penetra un raig de sol ponent. Se pot perdonar al Sr. Llimona l' intenció, considerant que pinta lo que sent y ho pinta bè.—*Los frares en lo cor*, de 'n Cabrera, destacantse sobre una cortina vermella que transparenta la llum exterior, son una troballa.—*La Stella matutina*, de Alvarez, peca de indecissió; pero es un quadro simpátich,—*¿Quién engañará á quién?* y *Un accidente de las corridas de toros*, revelan una vegada més l' ingeni de 'n Jiménez Aranda, que tant sab distingirse per l' expressió que dona á sas figuras.

Una marina lluminosa de Baixeras, titulada *De retorn*, y que representa uns pescadors que s' retiran ab l' art carregat á las espatllas; un *Episodio de salvamento*, de Ocón, ab lo mar tórbol y enverinat y ab una barcada de braus mariners lluytant ab las onadas; un paissatge molt primorós de 'n Pinelo Llull, titulat *Ribera de Santi Ponce*, y un altre notabilíssim de 'n Sánchez Perrier... ¿y creuen que ja havém acabat?

No, senyors: hi ha encare dos notas íntimas de 'n Casas (*Interior* y *Plein air*) que son una maravella de justesa; hi ha la *Soletat* de 'n Barrau, qu' es un pati d' una perspectiva encisadora; hi ha un estudi de 'n Galwey, encare que de assumpto insignificant, verdader trassunt de la realitat.. hi ha, finalment, lo quadro efecte de lluna de 'n J. Vayreda, que tots los pintors admiran per l' atreviment que suposa 'l reproduhir aquell cel agrumollat y aquells grumolls que forman també las plantas de la terra; hi ha una *cayguda de la tarde* de 'n Pompeyo Sans, que

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

CABRERA (91).—Un somni engrescador.

no careix de mèrit; hi ha, finalment, una garbosa *Vista de Murano* de 'n Martín Rico, y un retrato del Emilio Sala trassat ab amplitud de pinzellada.

De manera que també en la sala séptima y penúltima de la secció espanyola, s' hi passa molt bé l' estona.

Sala octava.

Està caracterisada principalment per algunes obretas de Guzmán, que, com andalús, sent los tipos y las escenas de la seva terra, pintantlas ab molta finura, ab garbo, riquesa de color é intenció, encare que no sempre ab dibuix còrrec-te. Son gran quadro *El camino equivocado ó La biblioteca al aire libre* (dos tituls com los saines-tes de 'n Ricardo de la Vega) es intencionat y té algunes figuras molt ben tocadas.

Laporta exposa un Sant Geroni realista, qu' es un excelent estudi de desnú. Ferrer Pallejá lo retrato del baile del Real patrimoni. En Galofre Oller una nena llenyatera molt sentida; en Galwey l' estudi de un hort, notablement interpretat, y en Pinazo un cap d' estudi fet ab pinzellada molt segura.

Poch més hi ha que veure, per lo que tanquem la cartera dels apuntes y fem punt final.

P. DEL O.

A... UNA.

SONET.

Es ton rostre angelical;
tos ulls son trossos de cel,

y tos llabis, Isabel,
son dos bossins de coral.

Lo teu coll escultural
sempre contemplo ab anhel,
y fins estich en recel
si es de cera ó natural.

Tas dentetas, son marfil;
tas miradas, raigs de sol;
ta veu, cants de rossinyol,
y 'l teu nas... vist de perfil
se sembla alabántel molt...
nada menos que á un pernil.

DOMINGO BARTRINA.

REVOLUCIÓ CONJUGAL.

¡Després dirán que d' Alemanya no 'ns vé sino esperit envenenat y cosas perniciosas!

Ara 'ns acaban d' enviar d' allí una idea, la més hermosa, humanitaria y trascendental que s' ha concebut en tot aquest sigle.

Se tracta de reformar la institució matrimonial, posantla al alcans de tots los gustos y de totas las fortunas.

L' autor del projecte es una senyora. Y no una pendatxo qualsevulga, de aquestas que no tenen lley ni moral, ni pagan contribució. Es *nada menos* que una individua de l' alta societat berlinesa, una dama d' honor de la emperatriu d' Alemanya.

La bona senyora ha agafat los trastos de matar, es á dir la ploma, y ha escrit un llibre que dona al matrimoni la estocada mortal.

Res més sensat y enginyós que las sévas teorías:

«Lo matrimoni, tal com está establert avuy,— diu —es una iniquitat y un absurdo...»

¿Veritat que com introducció comensa bé?

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

NICOLAU (378).—Amigo, si als intermedis consum aixó, ¿qué ha de fer als finals?

«No pot imaginarse tirania més bárbara que la que lliga a dos sers per tota la vida y 'ls obliga a permaneixer junts *legalment* fins que l' un o l' altre se 'n va a can Pistraus»

No diu precisament a can Pistraus ella, perquè a Alemanya la frasse aquesta no s' usa, però en resum vol venir a dir això.

«Lo divorci—segueix dihent la dama d' honor—es un paliatiu, no un remey. Ademés, es car, complicat y engorrós. Hi ha moltes personas que per estalviar-se 'l llarch expedienteig y tramitació d' una demanda de divorci, acceptan resignadament totes las *perreries* de la vida conjugal o 's clavan un tiro...»

O—podia haver anyadit—fujen en lo tren exprés, ab un altre sociu o socia.

«Lo divorci no sempre es just. Devegadas se concedeix a gent que en rigor no 'l necessita y 's nega a personas que 'l demanan carregadas de rahó.»

Lo qual vol dir que ab la lley del divorci 's fa lo mateix que ab las demás lleys.

«Per altra part—parla la dama en qüestió:—per qué s' ha d' admetre la intervenció dels tribunals, en assumptos que nosaltres y sòls nosaltres podem resoldre?»

«¿Cóm ho sab lo jutje si dos casats son o no son incompatibles? ¿Cóm pot aquilatar la disparitat de caràcters, las diferencias intimas, las dificultats secretas que 'ls separan?»

Tè rahó la bona senyora: entre marit y muller es tan petit l' espay que hi queda, que no pot ficarshi ningú, ni un jutje, per magre que siga.

Continuém escoltantla:

«Si 'l matrimoni no es més que un contracte y com a tal está subjecte a la mutabilitat de las circunstancias y dels temperaments, es una aberració, una insigne torpesa extendre de bonas a primeras aquest contracte per un plasso indeterminat, per *in æternum*.»

¿Cóm s' ha de arreglar, donchs? Es molt senzill: ella dona la recepta:

«Lo lògich, lo natural, lo humá es casarse únicament per un temps limitat, per cinch anys...»

¡Cinch anys! ¡cóm s' explica la dama d' honor!

«Extés lo contracte matrimonial per aquest plasso—diu—los dos contrayents tenen temps suficient pera observarse y veure si 'ls seus caràcters lligan.»

De modo que en opinió de la intrépida reformadora, en cinch anys lo génit d' una persona ja ha fet tot lo seu curs; com una malaltia.

«¿Acaba 'l plasso y 'ls dos casats están completament conformes? Renovan lo contracte per cinch anys més. ¿No han sigut prou felissos? Al expirar lo plasso, estripan lo compromís, se 'n va cadascú per la seva banda, y 's casa ab qui li sembla bé...»

Com se veu, la idea d' aquesta senyora es convertir lo matrimoni en un contracte renovable a voluntat cada cinch anys. Lo mateix que fan los que arrendan un teatro o llogan una plassa de toros.

Lo pensament en sí, es admirable y mereixedor del aplauso ab que ha sigut rebut. Aixó de facilitar la retirada al pobre que observa que 'l negoci no li marxa bé, es molt just y molt caritatiu. Si en las empresas més insignificants existeix aquest dret de rescisió, ¿per qué no s' ha d' establir també tractantse de las societats conjugals, mil vegadas més serias y peliagudas que 'ls negocis industrials y mercantils?

En lo que no trobo tan acertada a la autora del projecte es quan fixa 'l plasso.

¡Cinch anys! ¿Y aquells matrimonis que l' endemá de casarse ja 's tiran los plats pèl cap? ¿També han d' esperar que passin cinch anys per recobrar la seva independència? ¿Han d' estar tot aquest temps en guerra continua?

Podrà aixó ser convenient als fabricants de pisa; però als infelissos que 's trobin en aquest cas, de fixo que la cosa no 'ls farà gayre gracia.

En lo meu concepte lo plasso es massa llarch. Lo millor seria embaratir los gastos d' escriptura y firmar lo contracte no més per un any. Si 's viu bé, no es cap molestia tornar a firmar lo compromís cada dotze mesos. Si 'l matrimoni no fila dret, ab un any n' hi ha prou y massa.

La gran dificultat del pensament explanat per la dama d' honor berlinesa, consisteix en un punt que tots los lectors haurán vist desseguida: 'ls fills.

¿En quina situació quedan las criaturas, si al cap de cinch, deu o quinze anys lo matrimoni 's disol?

L' autora salva l' obstacle en dugas paraulas.

«Los fills—diu—son essencialment fills del pare, y al desferse la societat conjugal, lo pare s' ha de fer càrrech d' ells.»

La mare no se 'n queda cap: ha d' estar libre, desembrassada, deslligada completament del passat...

No sè qué dirhi: la solució no acaba de satisfirme. Fins temo que aixó sigui lo que fassi fracassar lo pensament.

De tots modos l' autora resulta una dona *fin de siècle*; una alemana d' empuje.

Com a dama d' honor, está admirable.

Com a mare... 'm fa l' efecte de la cervesa del seu país...

No m' agrada.

A. MARCH.

ELL Y ELLA.

—Vina, acostat, Merceneta.

—¿Qué se t' ofereix, Quimet?

—Tinch de parlarte en secret y a fé es cosa que m' inquieta.

—Enrahona; ¿qu' es? ¿qué pasa? explicat, ¿qu' es lo que vols?

—Digam avants, si estém sols.

—¡Sols estém... ¡Quina catxassa!

—Es que lo que t' haig de dit tan sols ho pots saber tú.

—Pots parlar.

—¿No 'ns sent ningú?

—Ningú 'ns sent ¿duptas de mí?

—¿Duptar de tú? ¡May, Mercé!

Allunya idea tan rara;

¿duptar de tú! de la mare primerament duptaré.

—Veurás; no fassis lo ganso y explicat sense més trèva.

—Jo no goso, prenda mèva, a dirte...

—¡Vaya un romanso!

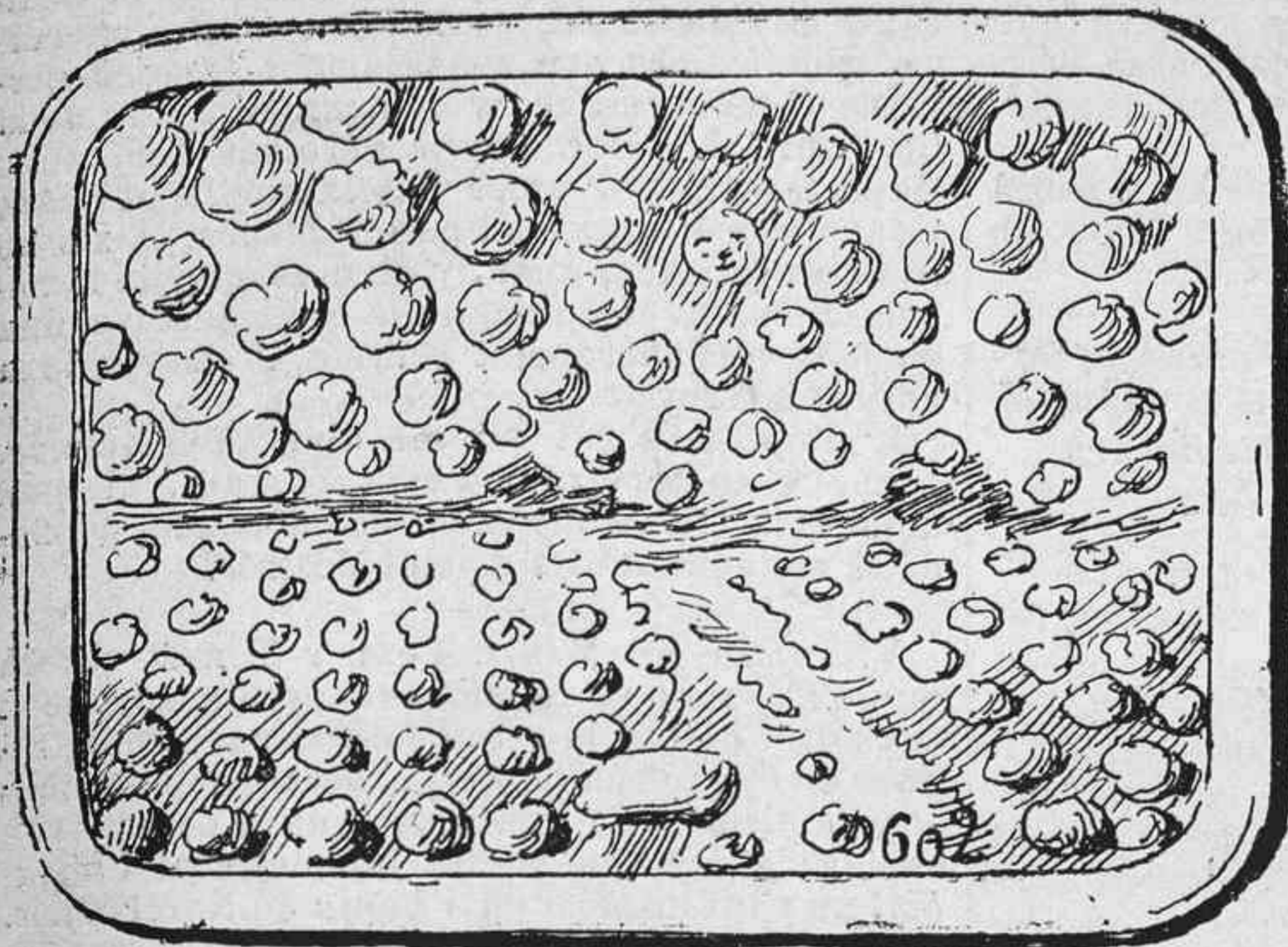
—Per més qu' es cosa senzilla...

—¡Au! No sigas carcamal.

—Donchs vull... que 'm dongas un ral per comprá una paquetilla.

J. Usón.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

J. VAYREDA (602).—Una safata de borregos.

UNA NACIÓ FELÍS.

Lo govern s' ha empenyat en convertir la Espanya en un paradís terrenal, sense serps y sense pomas, y plé d' Adams y Evas en perfecte estat de ditxa.

Després d' haver suprimit los diners, que son, com ja sab tothom, la causa de totas las desgracias que affigeixen lo género humá, tracta ara de suprimir los mals-de-cap, ahorrantnos lo treball de raciocinar y tirar càlculs.

La seva primera providencia será senyalar gubernativament y ab la ley á la mà, los días consagrats al descans.

Cada diumenje al dematí, lo govern vindrá á trucar á las nostras portas y 'ns dirá:

—No anéu depressa á llevarvos avuy: es festa, no podéu fer res, no heu de treballar, podéu estar ociosos al amparo de la ley.—

Será inútil que vostés obrin la porta y li responguin:

—¡Oh! Es que á mi 'm convenia acabar tal ó qual cosa, porque es un compromís, y 'ls guanys son poch y la familia es numerosa, y...

--Deixis de caborias y subterfugis: lo govern ja sab lo que 's fa, no passi ansia per res; descansi y visqui tranquil.—

Quan la observancia de la festa quedi establerta per tot arreu, llavors lo govern dictará un' altra ley encaminada á fernos treballar en los días de feyna.

Ningú podrá tenirhi res que dir Perque si li reconeixem lo dret d' obligarnos á descansar en las festas no se li ha de reconeixer també la facultat de fernos treballar en los demés días de la senmana?

¡Ay dels ganduls llavoras! No hi valdrán excusas ni manganillas.

—¡Au! dirá 'l govern:—avuy es dia de feyna: á treballar tothom.—

Lo govern no será ja un organisme del Estat: será un pare; un pare vigilant y carinyós, que per una serie de lleys hábilment combinadas 'ns

encaminará insensiblement pèl camí del bè á la felicitat suprema.

A horas d' ara se sab ja que las lleys que 's preparan son varias. Vels'hi aquí las principals:

Una reglamentant los gastos doméstichs y fixant la cantitat de carn que hem de tirar á l' olla.

Un' altra senyalant las épocas en que hem de comprar nos vestit nou y sabatas.

Un' altra estipulant cada quants días podém anar al teatro y al café.

Un' altra indicant lo número de cigarros que 'ns hem de fumar diariament y de quin preu hem de comprarlos.

Un' altra fixant l' hora en que hem de llevarnos y ficarnos al llit...

Los que hi perdrán en tot aixó serán los fabricants de calendaris, porque d' ara endavant aquests llibrets resultarán

perfectament inútils.

Cada dia á primera hora 'l govern, per medi

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

ROCA FURNÓ (487).—«Lo compte de les Baldufes se torná foll é rabiós é porque no fes desgracies lo lligaren dintre un bosch.»

de bandos enganxats en las cantonadas, 'ns dic-
tará 'l programa legal de la jornada.

«Espanyols: Avuy es dia de peix, avuy se tè d'
»anar al teatro, avuy 'us heu de comensar á ba-
»nyar, avuy s' ha de posar barret de palla tot-
»hom...»

Y la gent, sense amohino de cap classe, sabrá
tot lo que li pertoca fer, per estar bè ab Dèu, ab
lo govern y ab lo bisbe.

Y á Espanya serém tots felissos.

Tant, que á Sant Boy no s' entendrán de fey-
na apuntant entradas y rebent nous estadants.

MATÍAS BONAFÉ.

¿QUÉ?

Per un petó de tos llabis
daria son ceptre 'l rey,
y si més li demanavas
t' ho cediria al moment;
jo en cambi, hermosa nineta,
si tú 'm donavas un bes,
si podia, per pagartho
te 'n tornaria doscents.
Ara digas, en conciencia:
¿qué t' agradaria més?

AMADEO.

LLIBRES.

LOS HERMANOS ZEMGANO; novela d' EDMOND DE
GONCOURT, traduhida del francés per EMILIA
PARDO BAZÁN.—Succeheix ab los bons llibres
com ab los bons plats. Diuhen los *gourmets* que
no tots los paladars son aptes per apreciar los
primors culinaries de una cuyna selecta. Es ve-
ritat: no tots los paladars donarán á un plat es-
cullit lo mérit que tè; pero si 'l plat es bo, jo 'ls
hi juro, que aixís siga un carreter que 'l menji,
no 'n deixarà ni una engruna. No apreciará ab
finura tot lo sèu valor; pero se 'l menjará á cre-
ma dent.

Tal es lo que succeheix ab las novelas esculli-
das, degudas á la ploma dels autors de concien-
cia: tal succeheix ab *Los germans Zemganno*,
original del gran escriptor Edmond de Gon-
court, un dels pares de la novela moderna.

L' acció no desperta aquell interès de las no-
velas de tarifa vella, escritas expressament pera
suspendre l' atenció del lector; pero en cambi,
dintre de la senzillés de la narració, dintre del
naturalisme dels personatjes, á cada pas s' ad-
verteixen condicions de un ordre superior que re-
crean l' esperit y provocan la més franca admi-
ració. Goncourt es un de aquells escriptors pri-
vilegiats que tenen lo dó de pintar ab la ploma.
Y no pinta aixís com aixís, sino ab una justesa
assombrosa, ab una exactitut que pasma, ab
una riquesa de color qu' encisa. Paissatjes, esce-
nas, personatjes se succeheixen en las planas
de la novela y 's fixan en la imaginació com en
un mirall perfecte. L' autor troba sempre 'ls
contorns exactes y las notas justas. Es senzilla-
ment meravellós.

La Pardo Bazán, digna traductora de l' obra,
ja que ha realisat lo sèu treball ab tant carinyo
com ab bona fortuna, la fa precedir de un curio-
síssim estudi del autor y del sèu llibre. En los
germans Zemganno hi ha molt de personal, molt

de sentit intimament per l' autor mateix. Los
germans Zemganno, qu' en la novela se dedi-
can á la vida de circo, admirant ab sos exerci-
cis gimnástichs, son senzillament los dos ger-
mans Goncourt que 's dedican al cultiu de la
literatura. L' amor que 'ls germans Zemganno
's professan es l' amor mateix que 'ls germans
Goncourt se tenian: ni més ni menos. Aixís ho
fa notar la prologuista, y aixó es que de la no-
vela resulta, comunicant la sèva lectura una
emoció verdaderament sentida, l' emoció de la
veritat interna.

L' obra ha sigut editada ab notable esmero,
formant un tomo sumament elegant, al qual
dóna atractiu la ilustració conciensuda, confia-
da al eminent artista Apeles Mestres.

VILAGABIA, per MANEL FONT y TORNÉ.—Crech
que *Vilagabia* es la primera producció que 'l
sèu autor dóna á la estampa, y encare ho fa, se-
góns en lo prólech confessa, pera complaure als
sèus amichs, que continuament li demanavan
copias de aquesta poesia juvenalesca. *Vilaga-
bia*, un titol inspirat en *Vilaniu* de Narcís Oller,
es Barcelona, y la poesia aixís titulada una sá-
tira que xiula com un fuet al agitarse. Llegida
pél sèu autor, en vetlladas intimas provocá gran
entussiasme. Impresa, no desmereix poch ni
molt. Es un crit de imprecació, ab acompaña-
ment de mossegadas. Es una verdadera valen-
tia. Las mateixas incorreccions qu' en alguns
versos se notan no fan desmereixar gens ni
mica, la virulencia dels conceptes que tancan.
Fins sembla qu' en una obra de tals condicions
la pulidesa y la pulcritut redundarian en detri-
ment de la energia d' expressió y de la fogosi-
tat verdaderament satírica.

En resúm: lo Sr. Font, que segóns confessa en
lo prólech, tè la desgracia de ser metje, ab l'
agravament del doctorat, gosa 'l privilegi raro d'
escriure ab lo bisturí, y á cada punxada reventa
l' abcés y l' exprém ab má implacable, sense
preocuparse dels crits de la victima. Es un va-
lent.

REMORDIMENT.—Quadro dramátich de *D. Ig-
naci Iglesias Pujadas*.—Hem rebut un exemplar
de aquesta producció que sigué estrenada ab
éxit, á mitjans del últim febrer, en lo teatro de
Sant Andréu de Palomar.

RATA SABIA.

POLÍTICA MODERNA.

(Per rutina.)

Lo ram de la política avuy dia
s' asseca, la vritat,
fixin sols un moment l' atenció sèva
en lo que 'ls vull contar.

—¡Lo pare era carlí! diu un tros d' ascle
que 's creu que ja es algú,
donças seguint lo qu' ell comensá un dia
¡m' hi tornat dels madurs!
Y á sota del barret du barretina
fosqueta de color feta d' estám,
sabatas de simolsa, bastó ab crossa...
y 'l partit pot contar
de desd' aquell moment, ab novas forsas
¡ab un adalit gran!...

EXPOSICIO DE BELLAS ARTS.

LAPORTA (294). *Geroni l' anacoreta.* — ¡Qué redimontri estéu tocant la trompeta!... ¿No veyéu que no 'm deixéu fer res?

Aquests son los polítichs d' avuy dia
 los més per compromís,
 polítichs de per riure y conveniencia
 ¡son homes de partit!...
 Ningú mira á la patria si está pobre
 no hi ha patria ni cor:
 ¡s' ha acabat lo ser home y ser polítich
 de cap y convicció!

J. ABRIL VIRGILI.

ROMEA.

Va realisar diumenje una funció filantrópica, ja qu' estigué dedicada á benefici de la *Tómbola Fontova*. En ella s' hi estrená una comedia en tres actes titulada: *La forsa del amor*, que agrada molt al públich. Autor de la comedia D. Joan Perelló y Ortega, qui sigué ademés un de sos principals intérpretes.

Al final en Mario entre altres actors, contribuí al éxit de la funció llegint algunas poesias, que sigueren molt aplaudidas.

TIVOLI.

En Cereceda s' hi ha instalat ab las sévas corresponents cornetas, que cada nit realsan la representació del *Chaleco blanco*. Los autors de *Chaleco*, no una hermilla simplement, sino un traje complert haurian de regalar al Sr. Cereceda, que tants drets de representació 'ls fa cobrar, sens més que haver organiat la banda femenina.

La companyia, fins ara, ha viscut sòls de las produccions de repertori més conegudas y celebradas.

Per un de aquests dias está anunciat l' estreno de *La Chosa del diablo*.

NOVEDATS.

Com cada any lo Sr. Mario ha destinat los dijous de cada senmana á la primera representació de las obras novas, estrenadas á Madrit durant la temporada de hivern.

Y ha romput la marxa *La vieja ley*, de 'n Miguel Echegaray.

La tal comedia té una trama débil y poch consistent. S' hi descubreix desseguida l' afany del autor de no alarmar al públich, de no presentarli res que puga semblarse á un mal exemple. Aixís, la dona de un advocat, idolatrada per aquest, está á punt d' enamorar-se del seu passant, y sens més que aquesta temptació, l' advocat, que com hem dit, l' estima y es un home se-

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

ALVÁREZ (10). — La senyora Estrella ensenyant los gegants al nen.

ré, consulta 'l Códich del *Fuero Juzgo*, ó siga la *Vieja ley*, en aquells articles que permeten al marit ultrajat matar á la dona adúltera, sorpresa en flagrant delict.

Me sembla que la esposa del lletrat s' enfila poch y que 'l sèu marit s' enfila massa. Lo senyor Echegaray, temerós de presentar l' adúltera pera no provocar la repugnancia de una part del públich nyeu-nyeu, ha fet estripar lo conflicte de la comedia en un motiu petit, poch menos que imaginari. Dels dos matrimonis, únicament distreu ab los sèus tochs graciosos lo del marit gelós y la sèva dona lleugera. Alló, després de tot, es més escénich, per més que siga també una mica més trillat.

L' obra está escrita ab molta facilitat, conté bastants xistes, y agrada á la concurrència que 'l dia del estreno omplia 'l teatro. Fou interpretada ab cuidado y esmero per las Sras. Martínez (Julia) y López Ejea y péls Srs. Mario, Sánchez de Leon, Balaguer y Mendiguchia.

Durant la senmana s' han anat reproduhint *El amigo Fritz*, *El cura de Longueval* y *Militares y paisanos*.

Per ahir dijous estava anunciat l' estreno de *El Sr. Cura*, de qual producció 'ns farém càrrech la senmana próxima.

CATALUNYA.

El vergonzoso en Palacio, comedia de Tirso de Molina, refundida y retocada, porque, per lo vist, lo públich d' últims del sigle XIX no pot sentir las cruesas que escribian fins los frares del sigle XVI sens lo menor inconvenient ni la més minima protesta, siguié la producció escullida pera la presentació de la companyia que dirigeix Ricardo Calvo. L' obra, á pesar de las mutilacions, resulta, porque tanca la pintura de una dona que vol de totas maneras que la enamorin y la de un vergonyós que no sab com declarar's hi. La escena del somni fingit es altament cómica.

Una intérprete felicíssima tingué 'l paper de Magdalena en la Srta. Guerrero, quesobre dir ab una naturalitat encantadora, detalla 'l personatge ab exquisita prodigalitat de matisos, identificantse ab ell desde la primera á l' última escena. La Guerrero ocupa un lloch distingit en la escena castellana. Una cosa temém, y es que devent dedicarse á dramas epiléptichs, malbarati las facultats de qu' está adornada. Si 'l nostre consell valgués alguna cosa, la induhiriam á cultivar ab preferència lo repertori modern, en la seguretat de que hi trobaria gloria y fortuna.

Los demás intérpretes estigüeren bè, principalment lo Sr. Calvo. Pero ¿no valdria la pena de que produccions com la de Tirso se vestissen ab més propietat y 's posessen ab lo corresponent aparato escénich? Crech que l' época de no mirar prim en aquestas cosas, ja ha passat. Lo públich del dia es una mica exigent, y pera serho la rahó li sobra.

Sobre la producció *El prólogo de un drama*, tindriam molt que dir si 'ns proposavam fer un análisis de aquesta genialitat del fascinator Echegaray.

Se tracta de un quadro dramátich en lo qual l' acció y 'ls personatjes tenen una tensió extraordinaria. Tots ells están excitats desde 'l principi al fi. Sembla talment que una forsa oculta 'ls electrisi. Lo género es primitiu. Alló de pintar

las passions exagerantlas artificiosament, per embutirlas no de arranchs del cor, sino de versos efectistas, verdaderas ratxadas de octosílabos y endecasílabos, no respón ni molt menos al concepte del teatro modern. Echegaray se 'ns presenta exageradament romántich.

L' obra, no obstant, alborotá: siguié aplaudida ab frenesi y al final degué alsarse 'l teló un sens fi de vegadas. Aixó no vol dir sino que 'l públich respón encare com lo toro al bellugeig de la roja muleta. Echegaray pot alabarse de fer triunfar un verdader contrasentit.

La balanza de la vida, estrenada 'l dimars, es un rebrot echegarayesch. Son autor, lo Sr. Calvo y Revilla dona probas de saber versificar ab correcció; pero la trama de l' obra es fluixa; lo sèu desarrollo es monótono, los personatjes pecan de falsos. També diuhen conceptes y redondillas ab retruchs. També 'l drama 's desenllassa ab una catástrofe, y ab una catástrofe que té punts y ribets de cómica. ¿Ahont s' es vist un home que tapa la boca á una dona per no sentir lo que aquesta vol confessar, y que tapantli la boca acaba per ofegarla? ¡A tal extrém ha arribat lo desvari dels imitadors de Echegaray!

En la execució 's distingí la Guerrero, á pesar de que 'l paper de Hortensia no 's presta molt á lluhir las facultats de una dama rica en matisos y primors, dat que sempre ha de parlar dintre de la mateixa tónica. La Casas demostrá que va progressant en sa carrera. En Calvo posá tot lo sèu zel en aixecar l' obra; y més de una vegada aquest zel nos semblá exagerat. Fugi 'l senyor Calvo de manoteigs, fugi sobre tot de *ritornel-los* al final de las tiradas de versos. Buscant l' aplauso, moltes vegadas se troba l' amanerament. Lo Sr. Pérez representá 'l sèu paper ab notable discreció.

GAYARRE.

Onofroff ab los sèus incomparables exercicis endevinatoris está sent l' assombro del públich. Ningú, fins ara, 's dona compte de lo que veu Y com que 'ls més incréduls poden fer los experiments, ja que Onofroff se val del primer que 's presenta, y queda bè sempre, resulta de aixó que ningú s' explica, com un home tapat d' ulls y sense contacte directe, pot endavinar lo pensament y cumplir la voluntat de un altre.

CIRCO EQUESTRE.

Continúan las funcions á carrech del numerós y variat personal de la companyia, en tant que 'l Sr. Alegria prepara nous *debuts*.

N. N. N.

CARTA

QUE DIRIGEIX UN MINYÓ DE GRACIA, AL R.^{nt} PARE COLOMA, AB MOTIU D' HAVER ESCRIT Y ESTAMPAT UN LLIBRE PLÉ DE *petitesas*.

¡Válgam Dèu, pare Coloma,
y en quln bullit s' ha ficat!
¡criticar l' aristocracia
perque no 'ls dona menjar!
Quan á vostés mantenía
era l' estament més gran,
y ara es, segóns nos conta,
de la pell de Satanás.

¿Que potser prou no n' hi havia,

UNA MORENA.

Sos llabis son niu de besos,
en sos ulls tot es ardor...
¡Quánts y quántcs cors porta encesos
en la flama del amor!...

ab lo sigles que han passat
pera ben acostumarla
y ferne un bras exemplar?
Pero 'l dimoni del sigle
tot los ho ha destorbat,
¡Companyia de Jesús!
vamos, que ja pots plegar,
perque ni Dèu ja t' apoya
y hasta 'ls tèus se t' han rifat.

* *

Diu vosté que las senyoras
d' alto bordo, fan pecats;
¡pobretas! donchs ¿qu' han de fer?
Menjan bè, dormen com cal,
no treballan, tenen rendas,
ab algo s' han d' ocupar;
passan ratos agradables,
y á ningú no fan cap mal.
Jesús digué, segóns diuhen:
«Estiméus com á germáns»,
y ellas, cumplint lo precepte,
van un xiquet més enllá,
y per pogué bé estimarlo
s' aproximan al company
y aixís estiman al próxim.
Ab aixó ¿qué hi ha de mal?
¿Que son... fráigils? ¡Dèu mèu, pare!
Aixó prou que vosté ho sab;
per aixó tan bè 'ns ho conta,
com aquell que s' hi ha trobat.

Pero ara, venint á comptes,
si vosté vol sernos franch,
lo que á vostés los sab greu
es que ho fan ab los mundáns,
y no ab vostés; que alashoras
tot quedava perdonat
y no era pecat d' escándol;
¡válgam Dèu y tots los sants!
Si l' escándol vosté 'l dona
contant secrets confessats,
pues després de lo qu' ha dit
tothom ja s' ha escamat tant,
que encare qu' ellas tornessin
sumissas al bon remat,
tothom diria: ¡Te veo,
plumercs de capellá!

Diu vosté que tals mestressas
fuman com uns condemnats;
entre fumá ó sè *fumut*,
crech que cap dupte no hi cap;
encare que, segóns conta,
ellas l' un y l' altre fan.
¡Y fan bè, las pobras donas!
tot fos com aixó; ¡aixó ray
que tot se 'n va ab fum! Y luego
si es qu' en resulta algún mal,
las conseqüencias que dugui
cregui que no hem de pagar
ni yo ni vosté, perque ellas
las troban antes d' un any.

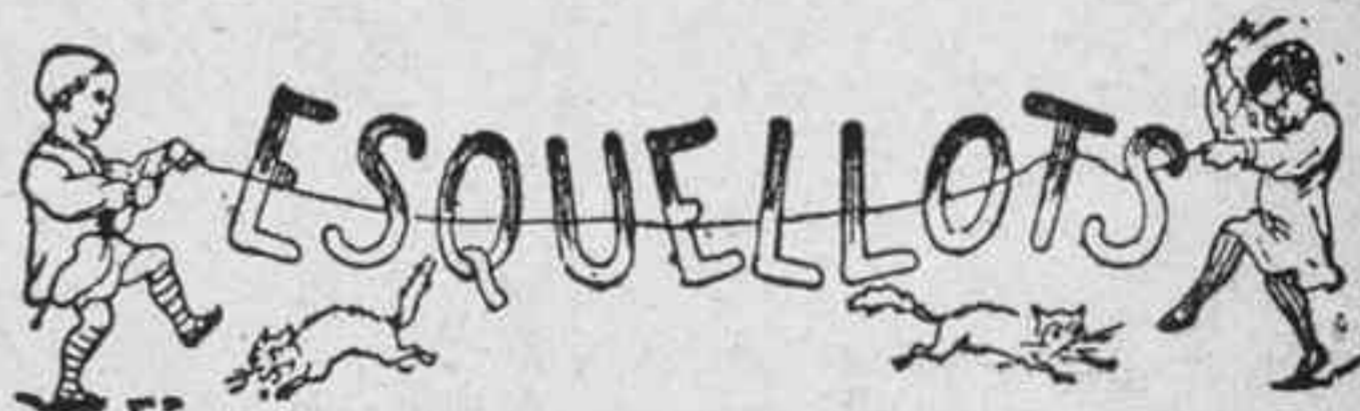
Y deixant las tals minyonas,
que prou costan de deixar,
¿qu' en tè que dir dels masóns?
¿que van matá en Prim? ¡carám!
¡Burrango, home! ¡ara que 'ns conta!
¿que potsé hi era ficat?

Entenémnos, *Sicut erat*,
¿son masóns negres ó blanchs,
los que á Madrit van fè 'ls comptes,
á n' al pobre general?

Vostés, sí, que son masóns
dels quals 'ns hem de guardar.

¿Y sab ara per qué cridan?
Es perque veuhen ben clar
que 'l peix s' escapa del cova
y no 'l poden agafar,
perque s' ha acabat la llana,
que 'l *sursum corda* no va,
que ja á ningú enganya més,
que 'ns surt péls ulls y pèl nas,
que 'ns fa fástich y pudó;
pudó de ciri apagat,
de drap de mort, de rapé,
y de llantia fumejant,
que ja no van ab lo sigle,
que ja 'ns han fet massa mal,
aquests que van ab faldillas,
rapats de cap y afeitats
com boleros y toreros.
Donchs molt *ojo*, y endevant,
perque en quan vingui la nostra,
á Fransa haurán de marxá;
es dir ¿á Fransa? si 'ls volen,
que de no, arri al botavant,
bon vent d' esquena y no tornin,
per mi, poden plegá 'l ram.

PEP TREMPAT.

Dillúns inauguració oficial de la Exposició de
plantas y flors.

Es la primera de alguna importancia que se
celebra á Espanya; aixís pèl bon gust de las ins-
talacions, com per la riquesa y la varietat dels
exemplars que s' hi admiran.

Quan haguém acabat la ressenya de la Expo-
sició de Bellas Arts, parlarem de aquesta ab al-
guna detenció.

Si ho fessem avuy, ab tanta *exposició* 'ns expo-
sariam nosaltres... á fastidiar als lectors.

Una mica de paciència, que per tot hi haurá
temps.

Fins per tirar algunas *floretas* merescudas als
organisadors de tan notable certamen.

Que també nosaltres cultivém una planta. La
planta de la admiració.

La pluja va deslluhir algún tant la cerimonia
inaugural.

No obstant, me va semblar que las plantas es-
tavan molt satisfetas de aquell davassall d'
aygua.

Es lo que deya una rosa, ab lo llenguatge dels
perfúms:

—¿No diu que las autoritats fan un lunch?
Donchs es molt just que també refresquém nos-
altras.

* *

May olvidaré l' espectacle.

Quan l' Ajuntament se dirigí al Palau de Cien-
cias, plovia á bots y á barrals. Y 'ls municipals
de caballeria anavan aguantant lo xáfeh.

Un dels de péu qu' estava soplujat sota l' atri
de aquell edifici, 's recreava ab l' espectacle de
aquells plumeros del casco tots xops y gotejant:

—Mire V.—va dirme—hoy sí que son llorones
de nombre y de fets.

* *

Una nena elegantment calçada, va posar lo peu en un bassal, llansant una exclamació de sorpresa, al sentir la fredor de l' aygua.

—¿Qué tens, filla mèva?—va preguntar-li la seva memà.

—No res... una cosa molt natural.

—¿Qué ha sigut?

—Se m' ha regat la planta del peu... ¡Com que som a la exposició de plantes!...

La senyora de un regidor dels que han de sortir, feya mala cara al seu marit y murmurava per lo baix:

—Ditxós Ajuntament... Ditxós Ajuntament.. Ja voldria que 'n fosses fora.

—¿Y ara? ¿Qué tens?—li preguntava 'l seu marit.

—¿Vols que t' ho diga ab tota franquesa lo que tinch?

—Me farás molt favor.

—Donchs, vamos a veure, digas, ¿qui es aqueixa Carmeta?

Lo regidor va quedar blau, no sabent de qué li parlavan. Després de detingudas explicacions tragué en clar lo que volia dir la seva esposa. Havía pres la Kermese per una Carmeta. ¡Lo que poden los zelos!

¿Qui es que afirma que en los nostres temps no succeheixen miracles en la via pública y a la vista de tothom?

L' altre dia en plena plassa de Catalunya demanava caritat fent grans gesticulacions, un mut, que ademés de mura coix. A un municipal se li va ocorre que aquell infelis, dos voltas desgraciat, en lloch estaria millor qu' en l' Assilo de Pobres del Parch.

Lo pobre no entenia de qué li parlavan; pero aixís que 'l municipal se disposá a ferli entendre prácticament, llansá las crosas y apretá a córrer, més lleuger que un galgo.

—Ja tenim al coix curat—pensá 'l municipal: a veure ara si li torno la paraula.

Y 's llansá darrera d' ell, logrant casarlo. Al veure's pres, lo mut exclamá: —No vull anarhi... ¿ab quin dret me deté?... No hi aniré, vaja, s' ha acabat.

Quan un veu aquests miracles s' entusiasma, y aixó es net: miracles tan estupendos hi ha molts sants que no 'ls han fet.

Han donat compte 'ls diaris de un ápat que l' altre dia van celebrar a Miramar los afiliats a l' escola ó secta teosófica, qu' en sos pricolabis prescindeixen en absolut de tota mena de carns, limitantse exclusivament a ingurgir productes del regne vegetal

Un comentari xistós que vaig sentir, a propósit de aquesta verdadera mania:

—¡L' escola teosófica!... vaya un nom extravagant. ¿No valdria més que 'n diguessen la confraria de la bleada?

OBERTURA DE LA EXPOSICIÓ DE FLORS.

D' una festa a l' altra festa nostre arcalde va saltant: entre tant los comestibles, sempre pujant y pujant.

Un detall de la Kermesse en perspectiva, que dech a informes de molt bon origen, y que ademés me cap l' honor de ser lo primer en ferlo públich.

Com un dels propósit dels organiadors de la festa, consisteix en celebrar un ball de trajos del sigle XVIII, a lo Watteau, sembla que un prelat de la Iglesia católica, fumador acérrim, s' ha compromés a vestir un elegant vestit d' abbé, acomodat al gust de aquella época, en que no 's concebia un saló sense 'l corresponent abbé.

Y a fi de cooperar eficazment al objecte bené-

fich de la *Kermesse*, 'l prelat se proposa vendre *cajetillas* de cigarrillos, degudament benehidas.

Primer article de la lley sobre descàns dominical que s' está discutint al Senat:

«Queda prohibido el trabajo en los domingos y días festivos á los menores de dieciocho años de *ambos sexos*.»

Sent aixís ja no hi ha por:
traballi tota la gent,
que al fi tots los espanyols
som d' un sexe únicament.

D. Antón, segons diu un periódich, va calificar de monstruós lo projecte de reforma de Barcelona.

Pero per aixó tirarà endavant.

Perque lo qu' ell dirá:

—Com á Mónstruo que soch jo, no hi ha res al mon que 'm siga tan simpátich com tot lo *monstruós*.

A Paris s' han reunit 15,000 mossos de café y restaurant, acordant demanar, entre altrás cosas, la reivindicació de un dret que no pot negarse á cap home major d' edat, si es que la naturalesa no 's mostra ab ell ingrata.

Lo dret de usar bigoti.

Los *garçons* de Paris tenen rahó.

Per més que la qüestió siga molt *peluda*, tota la rahó está en favor d' ells.

Ara vejín... No deixarlos usar bigoti. Qualsevol creuria que 'ls *garçons*, quan un parroquiá 'ls dona propina, responen al favor fentlos un petó.

Rebo de Madrit un telégrama, comunicantme la següent noticia:

«El Sr. Tort y Martorell ha entrado hoy en una librería de la Carrera de San Jerónimo, llamando mucho la atención que adquiriese un ejemplar de *Pequeñeces*.»

L' altre dia va celebrarse sessió de Junta municipal, assistinhi ¿quants vocals associats dirian?

La quarta part de una dotzena. Tres.

Es molt gran lo zel de aquests senyors vocals associats. A no ser que digan ab lo refrán:

—Lo que no 's cou per tú, déixaho cremar.

A Paris s' ha celebrat simultáneament una exposició de gossos y una exposició de gats.

Lo bonich hauria sigut deixar anar aquestas bestiolas y trobarse algú entre mitj.

Aquesta hauria sigut la gran *exposició*.

L' altre dia vam tenir lo gust d' assistir á la inauguració d' un ingenios aparato, inventat y construït pels coneguts fabricants de mistos Srs. Molet germans, destinat á la venda de capsas de cerillas per un procediment nou, cómodo y verdaderament admirable.

Se tracta de una máquina automática (parecuda exteriorment á aquestas básculas que hi ha pels passeigs) que tota sola y ab una exactitut sorprendent fa lo que cap aparato similar havia fet fins ara. Si hi tiran cinch céntims, dona una capsa de mistos; si n' hi tiran deu, dona la capsa y torna 'l cambi; si ab bona ó mala intenció hi tiran una moneda falsa de plom, l' aparato

'ls torna la moneda; pero no 'ls dona la capsa; si, en fi, hi tiran una rodona de ferro, com si la máquina conegués que allí hi ha intenció de defraudar, sense donar la capsa se queda ab la pessa de metall. Es dir, que á més de ser un venedor actiu, es inteligent en la moneda; no accepta res fals.

Per últim, en cas de que las capsas de mistos s' acabin, l' aparato 's tanca automàticament y surt un lletrero que diu: *Cerrado*, á l' objecte de que ningú quedi burlat.

Los Srs. Molet, que actualment están acabant la construcció de varios d' aquests aparatos, tenen intenció de colocarlos en los sitis més públichs y freqüents, com cafés, etc.

Tant per la positiva utilitat d' aquesta máquina, com per ser tot ella producte de la industria catalana, felicitem de cor als inventors, augurantlos un gran éxit y molt bons resultats lo dia que la posin al servey del públich.

A Málaga sempre 'n passen de célebres... es á dir: á Málaga y als demés pobles de aquella provincia.

A un d' aquests precisament va anarhi un comissionat de apremis á efectuar un embarch á alguns contribuyents morosos: pero 's trobá ab que aquests ja no possehian res embargable, per la rahó senzilla de que 'ls usurers del poble s' havian adelantat al agent oficial copanthe tot.

Lo comissionat havia fet gastos al hostal y no haventlos pogut pagar en rahó de no haver percibit las dietas que s' imaginava, no tingué més remey que deixarse embargar l' equipatje per l' hostaler.

De aixó se 'n diu anar per llana y sortirne esquilat.

Mossén Collell tè rahó.

En las iglesias, ab motiu de las ceremonias del culto, s' hi han introduhit costums teatrals de un efecte desconsolador, per tots los amants de la verdadera devoció, especialment en las festas del Mes de María.

Mossen Collell ho diu sense embuts:

«Anam caminant, seguint aqueix camí de la moda extrangerisada, á una especie de *flamenguisme* devot.

Y es veritat.

No será extrany que anant seguint la cosas com fins aquí, vinga á ser un gran acte de religiositat, quadrarse davant de un Sant Cristo y exclamar:

—¡Olé!... ¡Viva tu mare!

Una heroicitat:

«L' inglés Mr. Mills ha recorregut en 26 horas, montat en velocipedo, lo trajecte de Burdeos á Paris.»

¡Hip... hip... Hurra!...

M' han xocat molt alguns datos que sobre 'ls académichs de la llengua, publica 'l revister del *Brusi*.

Los académichs percibeixen un tant per sessió: deu pessetas los dotze últimament admesos, vint pessetas los dotze que 'ls precedeixen, y trenta pessetas los dotze que en ordre de antigüetat, ocupan los primers números.

Ja ho veuen: ser académich es una verdadera ganga.

* * *

MODAS INFANTILS.

Si las nenas van aixís
¿per qué no fan lo pendant
procurant vestí 'ls baylets
d' una manera semblant?

—Traballant. Sápigas que t' hi trobat una colocació.

—¡Oh felicitat!... Cregas que no sabria cóm pagarte lo que acabas de fer per mí. ¿Y de quánt es aquesta colocació?

—De trenta duros al mes.

—¿Sóls trenta duros?... No 'm convé pas. Sápigas que repartint *sablassos* me 'n faig més de cinquanta.

EPIGRAMAS.

Veyent son fill en Badó,
sent un goig tant sense mida,
que per besar l' infantó
sols besa 'ls pits de la dida.

A. LLIMONER.

La viuda del senyor Cava,
rica y xata per demés,
va dí' un día á cert marqués
que á n' ella res li faltava.

Ell mitj-somrient la mirava,
y al véurela tan xamosa,
li digué ab veu carinyosa:
—Vosté dirá que ré' anyora;
pero á mi 'm sembla, senyora,
que li falta alguna cosa.

J. ALAMALIV.

Se presenta 'l procurador de la casa á cobrar lo lloguer de la casa que habita un académich.

Y l' académich li surt, dihentli:

—No siga exigent y fássam un favor. Torni á passar de aquí á quinze días, que mirarém de celebrar unas quantas sessions, y acabaré de reunir lo computo.

¡Quina comoditat ser académich!

—Nit y día sens dormir,
darrera 'l joch en Pau Mir...
¿Oy qu' es massa, senyor Torm?

REGANT

Diu un periódich:

«El Sr. Marqués de Viana ha ofrecido cincuenta camas de su bolsillo particular para el Asilo de Nuestra Señora de las Mercedes.»

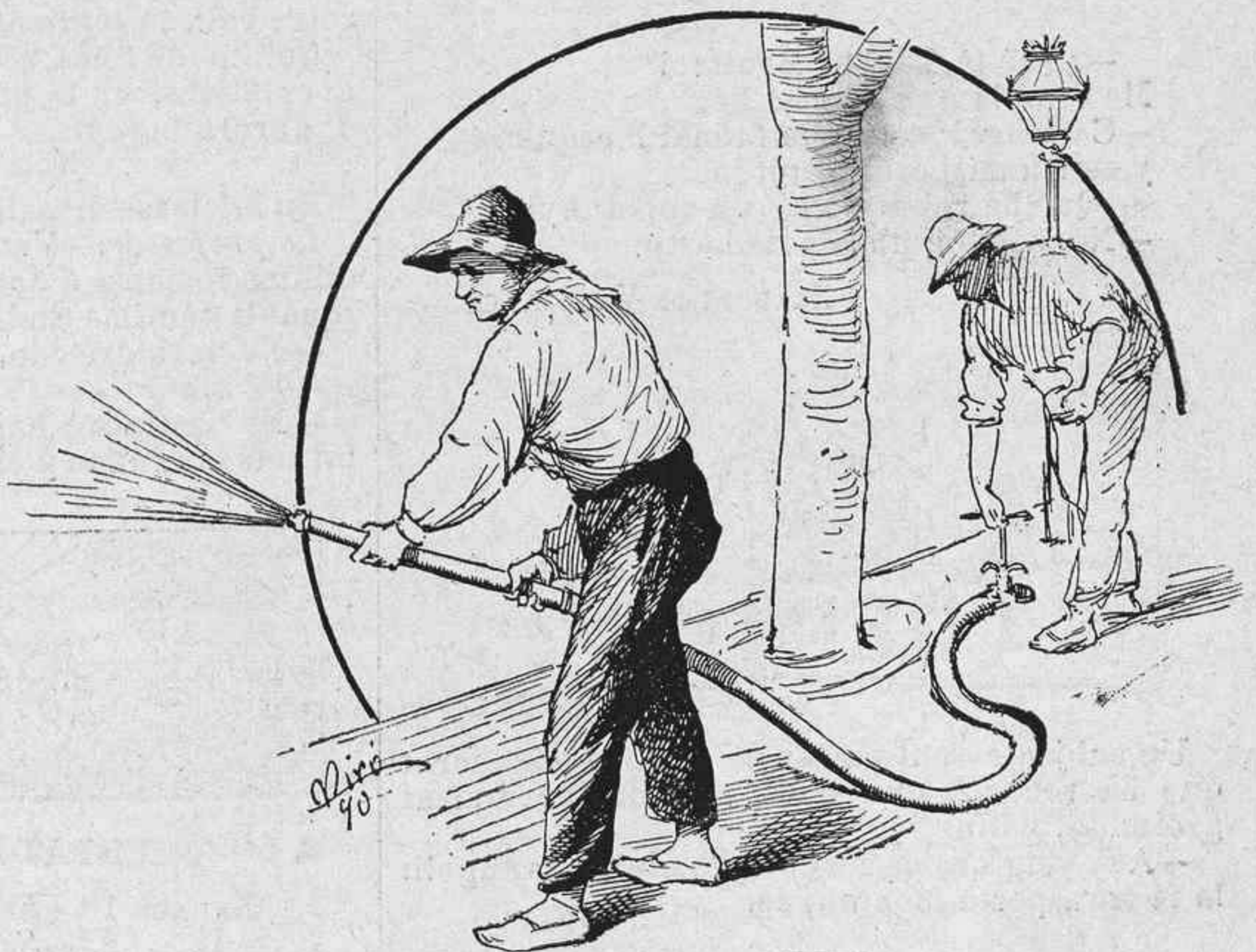
¡Mare de Dèu quins marquesos corren y ab quinas butxacas van pèl mon!

¡Perque, vaja, pera treure's d' ellas una cinquanta de llits, encare que sigan de ferro, y encare que 'ls porti plegats, se necessita portar unas butxacas molt grans y molt refondas!...

A un tipo que viu mossegant al un y al altre, una sèva victima li diu un día:

—Noy, aixó no pot durar.

—Conformes, pero cóm vols acabarho?

Quan veuen per tot arreu tanta y tanta aygua escampada,
diu que 'ls taberners murmuran:
—¡Caramba!... ¡malaguanyada!

PROPAGANDA SOCIALISTA.

Tres horas empolvantse,
tres estudiant un ball,
dugas llegint novelas...
¡vuyt horas de treball!

—Crech que fa bè.

—¿Qué vol dir?

—Que aquell que juga, no dorm.

EUDALT SALA.

—¿Qué tè, senyor Bonifaci?
Me sembla que no està bó.

—Cá haig d'está'; 'm fa mal l'esquena
y estich mitj cruixit tot jo.

—¿Que ha rebut potsé' un cop d'ayre?

—No, senyó'; un cop de bastó.

SALDONI DE VALLCARCA.

Un subjecte sent parlar de un jove enamorat
que ha robat á una dona extraordinariament
groixuda, y diu:

—Ara veig qu' es cert lo que diu l' Evangelí:
la fé transporta montanyas.

Un pobre home troba á un ex-banquer, y 'l
para al veure que vesteix casi tan tronat com
ell mateix.

—Hola...—¿y aixó qué li ha passat?—li pre-
gunta.

—Ay, amich mèu: ¡la ruina!... ¡Que Dèu lo
guardi de una desgracia com la mèva!...

—Sobre aixó no passi cap cuidado... ¡Jo no
tinch medis siquiera per arruinar-me.

Entre amichs:

—¿Cóm està de salut la tèva dona?

—No ho sè pas: deu anys fa que no li he vist
la cara.

—¿Cóm!... ¿no vius ab ella?

—Sí, noy: visch ab ella; pero...

—¿Pero qué? Explicat.

—No li veig la cara, perque fa deu anys que
cada día se la pinta.

Un sastre se presenta á casa de un sèu parro-
quiá, del qual no pot cobrar un compte.

—Pero home de Dèu—li diu—sent aixís que
no pensava pagarme ¿vol fer lo favor de dir-me
per quin motiu m' ha demanat que li rebaixi un
deu per cent?

—Per consol de vosté.

—¿Per consol mèu?

—Sí, senyor: rebaixant-me un deu per cent, pert
menos.

Un pintor va presentar á una exposició un
quadro enterament negre com una pissarra.

Lo títol del quadro era 'l següent:

«Combat de negres despullats en las tenebras
de la nit.»

Un altre va presentarhi un quadro enterament
blanch y titulat:

«Comitiva de nenas cloróticas vestidas de
blanch, que 's dirigeixen á pendre la primera
comunió, á través de un país cubert de neu.»

Un tercer va emplear exclusivament lo color
roig, baix lo següent títol:

Cullita de tomátechs efectuada per cardenals
apoplétichs, en la platxa del mar Roig. (Efecte
d' aurora boreal.)

En la classe de aritmética:

Lo professor:—Vamos á veure, Pepito; si desde
dillúns comenso á donarte deu céntims cada día,
¿quánts céntims tindrás al cap de una senmana?

—No 'n tindrè cap.

—¿Y aixó?

—No 'n tindrè cap, perque me 'ls hauré gas-
tat tots en xufas y cacauhets.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Es-to-ma-cal.*
2. Id. 2.ª—*Se-bas ti á.*
3. CONVERSA.—*Molas.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Julián Romea.*
5. GEROGLÍFICH.—*Com més comedias més có-
michs.*

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.

Los cent

conceyls del conceyl de cent
escrits de ma de *Fra Feliu*.
Piu de Sanct Gviu, canonie
de la Seu ab altres MAXIMES
E VERITATS que shi enclou-
hen e son en vers.

Se ven á Barcelona á can Lhopis
llibraire á la marca de La Campana,
Rambla dels Caputxins, sota l'hostal
del Orient. — Preu UNA pesseta.

UN LIBRO FUNESTO

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

(Pequeñeces... del P. Coloma)

Un tomo en 8.º, UNA peseta.

Obra de FREDERICH SOLER (Serafi Pitarra)

LA VENJANSA DE LA TANA

Ilustrada per M. MOLINÉ — Preu 2 ralets.

EDMUNDO DE GONCOURT

LOS HERMANOS ZEMGANNO

Traducida por EMILIA PARDO BAZÁN * Ilustrada de APELES MESTRES

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

J. M. DE PEREDA

AL PRIMER VUELO

(IDILIO VULGAR)

Ilustrado por APELES MESTRES

Dos tomos encuadernados en tela, Ptas. 10.

Dos tomos encuadernados en rústica, Ptas. 8.

C. GUMÁ

Un viatge de nuvis

Ilustrat per M. MOLINÉ — Preu 2 ralets.

FIGUEROLA Y ALDRUFEU

PESSIGOLLAS ÍNTIMAS

Preu 1 ralet.

Próxima á publicarse

DE PURA SANGRE

NOVELA ANDALUZA

POR MARTÍNEZ BARRIONUEVO

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

FILLAS D' EVA.

Fot. Bacard fils.—Paris.

¿Vestida de monedas? ¡cosa extranya!
¡Ay d' ella si la pesca 'l Banch d' Espanya!

XARADAS.

I.

—¿Coneixes á la *Hu-dos-tres*?

—D' alló més

—¿Y á la *Una-dugas-quarta*?

—¡Santa Marta!

—¿Y á la *Tres-quart* de can Brú?

—Més que tú:

es una noya *quart-quart*.—Sí; *Hu-triple* li es padrina;es una que quan camina
sembla que hagi de fer tart.—¿Y tú no sabs qui es la *Tot*?

—Prou, xicot.

—¿Y la *Invers-quart-tres* de 'n Bassa?

—Hasta massa:

es una que s' está á Sans,
que fa guants.—Sí, un cop vam *tres-quart-dos* solsun *tres-dos-tres* va cantar

y després 'ns vam menjar

una lliura de bunyols.

DOMINGO BARTRINA.

II.

D' aquí estant *prima-segona*á la *Tersa-quarta-quinta*ab profunda *tot*, davant

de una carta sumerjida.

Ja se sab: la jovenesa...

També tinguí jo 'ls mèus días...

¡Oh días, días felissos!

Tornéu, que mon cor vos crida.

ANGEL DE LA GUARDA.

ACENTÍGRAFO.

Tot y un cop *total* veurás

que pitjor que ara estarás.

JOANET DE BERGA.

ANAGRAMA.

Un *total* que anava pléde *tot* de pedra molt bó,

se va perdre l' altre día,

segóns va dirme la tia,

junt ab la tripulació.

ESPANTA LLOPS.

TRENCA CLOSCAS.

RAMA VERDA LOLA.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia catalana.

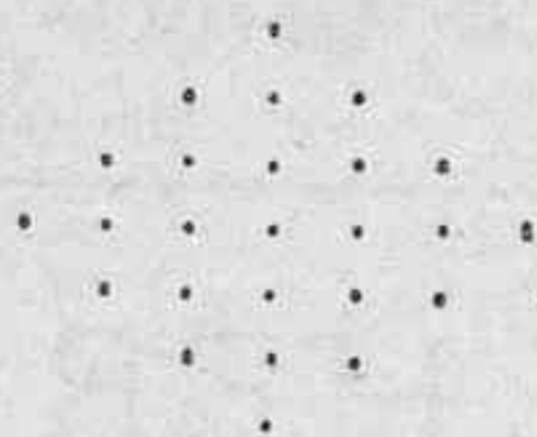
NOY GRAN.

LOGOGRIFO NUMERICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Ciudadá.
 4 2 3 7 6 9 8 2.—Nom de dona.
 4 9 3 9 2 4 7.— » » home.
 9 3 5 8 5 7.— » » »
 4 6 2 3 2.— » » dona.
 4 2 3 2.—Part del cos humá.
 4 5 6.—Sobre la terra.
 6 2.—Musical.
 1.—Consonant.
 8 2.—Negació.

R. GINÉ (A) LLAGOSTA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: peix.—Tercera: ciutat del extranger.—Quarta: escriptor castellá.—Quinta: instruments.—Sexta: número.—Séptima: Consonant.

M. O R. A.

GEROGLIFICH.

100 100

:

O

II : P

1891

AANIR

IA

1000000

R

ESPANTA BÓLITS.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.